

Raport z seminarium „Edukacja włączająca – teoria a rzeczywistość

W dniu 6 listopada 2024 roku w Uniwersytecie Szczecińskim na Wydziale Nauk Społecznych odbyło się seminarium dydaktyczno- naukowe pt.: *Edukacja włączająca – teoria a rzeczywistość*, zorganizowane przez pracowników Katedry Pedagogiki Specjalnej. Skierowane do dyrektorów placówek edukacyjnych, funkcjonujących na terenie miasta Szczecin i województwa zachodniopomorskiego oraz pracujących w nich pedagogów specjalnych.

Celem seminarium było zebranie problemów związanych z edukacją włączającą, na poziomie organizacyjnym, dydaktyczno-terapeutycznym oraz określenie potrzeb placówek w tym zakresie. Seminarium miało również otworzyć drogę do nawiązania współpracy między Uniwersytetem Szczecińskim, Instytutem Pedagogiki, a placówkami edukacyjnymi. Seminarium poprowadziła dr hab. Irena Ramik-Mażewska, prof. US, Dziekan Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Szczecińskiego.

W seminarium uczestniczyli: Dyrektor Wydziału Oświaty w Urzędzie Miasta Szczecin, 78-osób. Wśród nich byli dyrektorzy, nauczyciele, pedagodzy oraz pedagodzy specjaliści szkół ogólnodostępnych i specjalnych, Dyrektor Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Szczecińskiego oraz pracownicy Katedry Pedagogiki Specjalnej Uniwersytetu Szczecińskiego.

W ramach seminarium:

- a) omówiono ideę włączania w aspekcie aksjologicznym oraz instrumentalnym
- b) w oparciu o pracę w grupie dokonano identyfikacji i opisanie trudności oraz barier, z którymi się spotykają w swojej codziennej pracy, w zakresie organizacji edukacji włączającej dyrektorzy szkół i przedszkoli ogólnodostępnych, pedagodzy specjaliści szkół i przedszkoli ogólnodostępnych oraz dyrektorzy placówek specjalnych
- c) przedstawiciele w/w grup zaprezentowali wyniki swojej pracy, w oparciu, o które odbyła się dyskusja podsumowująca wypracowane wnioski.

Analiza zebranych w wyniku seminarium materiałów pozwoliła na wskazanie kluczowych obszarów, wokół których koncentrowały się wypowiedzi.

1. Prawo oświatowe i funkcjonowanie szkół w obecnym systemie

- Brak granic edukacji włączającej, a szczególnie liczebności ilości dzieci z niepełnosprawnościami w klasie lub w oddziale przedszkolnym.
- Zbyt duża liczebność klas i grup przedszkolnych.

- Nierówność pensum pedagogów specjalnych w różnych szkołach (pomimo takiej samej liczby dzieci/uczniów w placówce, przy bardzo różnej licznie dzieci z niepełnosprawnościami).
- Niedobór nauczycieli współorganizujących lub zbyt mała liczba godzin nauczyciela współorganizującego wynikająca z braku jasnych przepisów.
- Brak specjalistów wspomagających proces edukacji włączającej w placówkach oraz brak odpowiedniej bazy do prowadzenia zajęć specjalistycznych i jednocześnie za mała liczba godzin dla specjalistów w placówce (pensum dzielone).
- Ograniczenie zajęć specjalistycznych przez organy prowadzące. Brak rozwiązań systemowych, w tym finansowania Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej dla uczniów z orzeczeniami i opiniami.
- Wspólne gabinety specjalistów (pedagogzy z psychologiem). Trudności z pozyskaniem finansowania na specjalistyczne pomoce dydaktyczne.
- Brak systemowego wsparcia szkół, co powoduje ograniczenia w szkoleniach.
- Niejasne i nieczytelne przepisy finansowanie dotacji celowych przez organy prowadzące.
- Wydawanie opinii bezterminowo. Uczniowie trafiają do szkoły ponadpodstawowej z taką samą opinią jak w szkole podstawowej co utrudnia znacząco odpowiednie dostosowania i pomoc.
- Problem z diagnozą uczniów. Zbyt długie oczekiwanie na diagnozę i brak „nakazu” diagnozowania dzieci. W konsekwencji powoduje to trudności w dostosowaniu treści nauczania brak motywacji do pracy.
- Sptyczenie edukacji na koszt zapewnienia bezpieczeństwa.
- Obniżenie poziomu nauczania ze względu na zbyt dużą liczę osób wymagających wsparcie. Brak czasu dla dzieci zdolnych.
- Brak spójności między zaleceniami w opinii, a „możliwościami” szkoły.

2. Praca nauczycieli i pedagogów specjalnych

- Postawa charakteryzująca się oporem nauczycieli wynikającym z lęku, braku wiedzy, odpowiedniego wynagrodzenia, braku pomocy oraz nadmiaru dokumentacji.
- Niechęć do nabywania przez nauczycieli realizujących kształcenie przedmiotowe wiedzy o trudnościach ucznia.
- Brak odpowiedniego wynagrodzenia zarówno nauczycieli prowadzących zajęcia edukacyjne jak i specjalistów, a także brak poczucia stabilności pracy (praca zależy od rekrutacji) i poczucia bezpieczeństwa wśród nauczycieli.
- Duże trudności a czasami wręcz brak możliwości zapewnienia bezpieczeństwa innym uczniom (np. w klasie 7 uczniów z orzeczeniem i jeden nauczyciel – dzisiejsze realia).
- Problemy ze wspólną współpracą z rodzicami.
- Niski poziom współpracy z nauczycielem współorganizującym.

- Narzucenie nauczycielowi zadań edukacji włączającej, gdy nie jest gotowy.
- Brak wsparcia i możliwości superwizji.

3. Współpraca nauczycieli z rodzicami

- Trudności wynikają z braku pełnej wiedzy rodziców na temat niepełnosprawności dziecka.
- Niedostarczanie szkole przez rodziców dokumentacji dziecka lub brak zgody na badania dziecka.
- Utrudniona komunikacja z rodzicem w związku z nieuporaniem się przez niego z niepełnosprawnością dziecka. Bardzo często prezentowanie przez rodziców postawy roszczeniowej. Wyparcie lub przekonanie, że szkoła ma uczyć, wychowywać, rewalidować i „uzdrowić” dziecko.
- Wrogie nastawienie rodziców dzieci w normie rozwojowej do szkoły ze względu na przyjmowanie „trudnych” dzieci do klas. Konflikty w szkole z nauczycielami i dyrektorami.

4. Praca z dziećmi

- Poczucie „poszkodowania” uczniów z normą rozwojową- intelektualną.
- Obserwowana, narastająca niechęć do wspierania, zrozumienia i udzielania pomocy wśród dzieci.
- Złe, krótkie, niepełne diagnozy dzieci. Szczególnie mocno odczuwany jest brak pomocy dla dzieci z ADHD.
- Zagubienie w systemie dzieci zdolnych na rzecz dzieci z trudnościami.

5. Działalność dyrektora placówki

- Brak:
 1. możliwości podejmowania decyzji co do ilości klas i zajęć
 2. możliwości premiowania zaangażowanych nauczycieli karania, zwalniania źle pracujących nauczycieli
 3. Specjalistycznego Centrum Wsparcia Edukacji Włączającej w województwie zachodniopomorskim
 4. obawy przed prowadzeniem diagnozy funkcjonalnej w szkołach bez specjalistów i czasu na diagnozę
 5. systemowej współpracy szkół specjalnych ze szkołami i przedszkolami.

6. Realizacja zadań pedagoga specjalnego

- a) Zatrudnienie pedagogów specjalnych z kadry już pracującej w placówce. Zwiększanie godzin nauczycielom już pracującym nie daje dużych szans na zmianę. Tylko osoby z zewnątrz mogą spojrzeć na problemy placówki z dystansem.
- b) Wysyłanie pedagogów specjalnych na zastępstwa za innych nauczycieli w trakcie ich godzin pracy. Takie działania wpływają na niski poziom realizacji zadań i obowiązków pedagoga specjalnego.
- c) Godziny rewalidacyjne w pensum pedagoga specjalnego. Gminy wykorzystują możliwość prowadzenia rewalidacji w tym etacie do 80-90% godzin wskaźnikowych. I mimo, że w założeniu miał być to etat diagnostyczno-interwencyjny, to nie ma czasu na wykonywanie tych zadań i pomoc nauczycielom w klasach.
- d) Nadmierna dokumentacja. Brak jasnych wskazań i wytycznych co do prowadzenia dokumentacji. Brak jednolitych wzorów.
- e) Pedagog specjalnych „odsuwany od nauczycieli”, niewysłuchany, niedoceniany, niezaakceptowany przez grupę nauczycieli.
- f) Przerzucanie obowiązku pisania dostosowań na pedagogów specjalnych przez resztę kadry.

W poszukiwaniu propozycji rozwiązań wyżej postawionych problemów, uczestnicy sformułowali następujące postulaty:

1. Polska 30 lat temu, wprowadziła system klas integracyjnych. Pierwsze kroki to „Zarządzenie nr 29 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 4 października 1993r. w sprawie zasad organizowania opieki nad uczniami niepełnosprawnymi, ich kształcenia w ogólnodostępnych i integracyjnych publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach oraz organizacji kształcenia specjalnego (Dz. Urz. MEN nr 9, poz. 36, z późn. Zm.).” Krótco potem wychodzi „Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 stycznia 1993r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych i integracyjnych (Dz. Ust. Nr 16 poz. 167).” Nikt wtedy nie mówił o włączaniu. Mamy dobre, sprawdzone rozwiązania, które należy wzmocnić i wspierać. Za wsparcie rozumiemy np.: określenie minimalnej liczby godzin, które nauczyciel współorganizujący ma być z dziećmi w klasie. Zamiast „do klasy integracyjnej zatrudnia się nauczyciela współorganizującego” należy dodać „na wszystkie zajęcia edukacyjne obowiązkowe”. Taka regulacja daje realne wsparcie

dzieciom w klasach integracyjnych. Dziś to bywa 10-15 godzin wsparcia na 35 godzin z Ramowych Planów Nauczania. Wsparcie dobrego systemu klas integracyjnych to również rozwiązania prawne dla gmin, które nie powinny zmuszać rodziców dzieci z niepełnosprawnościami do zapisu do klas ogólnodostępnych. To rodzic ma wyłączne prawo decydowania o edukacji swoich dzieci, a gmina powinna mieć obowiązek przygotowania tyle miejsc w integracji, szkołach specjalnych i ogólnodostępnych ile jest zgłoszonych uczniów. Inkluzja powinna być niejako efektem ubocznym dobrze zorganizowanego systemu edukacji opartego na dostępności. Nie należy więc dziś wartościować różnych dróg edukacji dzieci z niepełnosprawnościami, bo zależy to głównie od możliwości i potrzeb dziecka. Teorie, że w klasie integracyjnej nie ma inkluzji są nieprawdziwe i krzywdzące. To ze szkół ogólnodostępnych, jeszcze nie gotowych na różnorodność, wracają uczniowie hejtowani, wykluczani, z bardzo niskim poczuciem własnej wartości, często po samookaleczeniach. Uczniowie w systemie integracyjnym osiągają wysokie wyniki, mają wysoką samoocenę i dobrze wchodzą w kolejne etapy edukacji i na rynek pracy.

2. Konieczna jest długofalowa, panelowa i ukierunkowana na różnego odbiorcę kampania społeczna. Społeczeństwo musi być oswojane z szeroko rozumianą innością. Nie będzie inkluzji, jeśli już w piaskownicy rodzice spotykają się z wykluczeniem dzieci z niepełnosprawnościami i hejtem w przedszkolu. Większość tych ataków wynika z niewiedzy, strachu. Aby inkluzja nie była pozorna potrzeba działań społecznych, nie kilku tematów w podręczniku i wątku w lekturze.

3. Potrzeba ustalenia minimalnego procentu subwencji oświatowej, wagi subwencji, która musi trafić za dzieckiem do szkoły. Tu chodzi o dziecko z niepełnosprawnością i dzieci w normach rozwojowych. Nie powinna gmina za oszczędzone na oświacie pieniądze realizować innych celów. Sam fakt oszczędzania na oświacie wydaje się absurdalny. To dyrektor placówki powinien decydować o ilości i jakości wsparcia dziecka w oparciu o orzeczenie i codzienne jego funkcjonowanie.

4. Jest potrzeba ujednoczenia dodatków za trudną pracę w szkołach specjalnych, oddziałach integracyjnych i szkołach ogólnodostępnych. Specjaliści nie chcą pracować za mniej niż mogą w szkole specjalnej. Dzieci są często te same, podobne. Poziom zaangażowania w klasie integracyjnej czy ogólnodostępnej jest taki sam lub wyższy niż w specjalnej, a klasy znacznie liczniejsze. Tu do obowiązków nauczyciela współorganizującego należy przygotowanie dostosowań, sprawdzianów, współprowadzenia lekcji i przygotowanie dzieci do egzaminów. Zrównanie dodatków zakończy „ucieczki” ze szkół ogólnodostępnych.

5. Wskazany jest ustalić wspólne pensum dla pracy pedagogów specjalnych, terapeutów, nauczycieli współorganizujących i wspomagających. Dziś ta sama osoba, z tym samym dzieckiem pracuje z pensum 20 godzin jako nauczyciel współorganizujący w klasie i z pensum 22 godzin prowadzi rewalidację -tu reguluje gmina i szuka oszczędności.

6. W projekcie edukacji włączającej trzeba uwzględnić mniejszą liczbę uczniów w klasach, oddziałach przedszkolnych oraz automatyczne zatrudnienie specjalisty. Wszystkie klasy w polskim systemie, w opinii dyrektorów, powinny być maksymalnie 18 osobowe na poziomie 1-3 i 25 osobowe na poziomie klas 4- 8 i szkół średnich.

7. Jeśli edukacja włączająca nie przewiduje ograniczeń, co z oczywistych względów byłoby wbrew dostępności to należy określić sposób wsparcia uczniów z niepełnosprawnościami w klasie. I tu postulat zakłada 1 nauczyciela specjalistę do maksymalnie 3 dzieci w klasie ogólnodostępnej.

8. Nie można dzieci na etapie przedszkolnym oraz I i II etapie zostawiać ze wsparciem osób bez kwalifikacji. „Cień dziecka”, osoba bez kwalifikacji, nie nauczyciel, może wspierać nastolatka dopiero na etapie szkoły ponadpodstawowej. We wcześniejszych etapach dzieci uczone są samoregulacji, samodzielności, uspołeczniane i to nie może być proces przypadkowy. Od powodzenia na tym polu zależy sukces w dalszym etapie i na rynku pracy.

9. Konieczne wydaje się również zwiększenie liczby godzin rewalidacji w przedszkolu z 1 godziny na minimum 2 godziny. Wszyscy jesteśmy świadomi, że rewalidacja, terapia im wcześniej rozpoczęta tym lepiej. 1 godzina dla dzieci w wieku przedszkolnym to za mało. Rozwój dzieci w tym wieku jest tak intensywny, że konieczne jest wsparcie jego nieharmonijności czy opóźnień.

10. Kolejny postulat dotyczy sprecyzowania ilości dzieci na zajęciach rewalidacyjnych. Dziś przepisy odwołują się organizacji zajęć z Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej. I tu znów słyszymy o oszczędnościach. Proponujemy, aby obligatoryjnie, każde dziecko z orzeczeniem miało 1 godzinę rewalidacji indywidualnie i resztę możliwie w grupach. Zdajemy sobie sprawę, że Rozwijanie Umiejętności Społecznych czy Socjoterapia nie mogą być prowadzone jednej na jeden z nauczycielem. Jednak prowadzenie wszystkich terapii grupowo nie daje oczekiwanych rezultatów.

11. Zmiany w kształceniu nauczycieli powinny być również ważną częścią edukacji włączającej. Przyszłym nauczycielom nie wystarcza jeden semestr „podstaw pedagogiki specjalnej”. Szkoły wyższe powinny poświęcić co najmniej jeden semestr

w każdym roku na przygotowanie studentów do pracy z dzieckiem z niepełnosprawnością, opinią, z zagrożeniem niedostosowanie społecznym. Dziś młodzi nauczyciele czują się bezsilni i rezygnują z zawodu po zetknięciu z „trudnym” dzieckiem.

12. Ważnym postulatem jest zwiększenie autonomii dyrektora w podejmowaniu decyzji o kształcie szkoły, rodzaju zajęć terapeutycznych, wyrównawczych czy korekcyjnych. Organizacja nowych oddziałów i planowanych inwestycji w zakresie dostosowań szkoły powinna być wyłączną kompetencją dyrektora. Swobodne dysponowanie częścią subwencji przeznaczanej szczególnie dla dzieci z niepełnosprawnościami. To dyrektor w porozumieniu z Radą Pedagogiczną i Rodzicami powinien podejmować najważniejsze dla szkoły decyzje, nie gmina. Dziś mimo obowiązku nałożonego na dyrektora szkoły, przedszkola do zrealizowania zaleceń zawartych w orzeczeniach o czym mówi art.68, ust.1 pkt 10, Ustawy Prawo oświatowe to Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli, §17,ust.4, pkt 4. daje gminom decydujący głos, jakie zajęcia pomocy psychologiczno-pedagogicznej czy rewalidacje będą w arkuszach organizacyjnych. W tym konflikcie tracą zawsze dzieci.

13. Dyrektor również powinien mieć możliwość premiowania nauczycieli, którzy chcą się dokształcać, zmieniają swój warsztat, poszukują rozwiązań, są dyspozycyjni i zaangażowani. Dziś Karta Nauczyciela nie daje takich możliwości właściwie chroni „słabych” nie promuje dobrych. Jeśli ma to zostać jako dodatek motywacyjny to znacznie większy.

14. Postulujemy również o pozostawienie wag subwencji oświatowej na obecnym poziomie. Zmiana w tym zakresie ograniczy pieniądze idące za dzieckiem do szkoły. Różnicowanie uczniów ze spektrum autyzmu czy afazji na mniej i bardziej potrzebujących wsparcia nie jest możliwe na wcześniejszych etapach edukacji. W każdym przypadku są to zaburzenia ogólnorozwojowe i wymagają specjalisty.

15. Kolejnym postulatem jest przeformułowanie orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego, aby zalecenia tam zawarte były realne. Jeśli zaleca się 4-5 rodzajów zajęć rewalidacyjnych i 4-5 rodzajów zajęć z pomocy psychologiczno-pedagogicznej, to obciążanie dzieci dodatkowo 10 godzinami jest niemożliwe. Dziś, w większości szkół i przedszkoli, realizowane są ustawowo określone minimum 2 godziny rewalidacji. W orzeczeniach może wystarczy wprowadzić sformułowania: zgodnie z możliwościami szkoły dodając je wyliczanych terapii. Można by też podzielić zalecane terapie na lata trwania orzeczenia określając, które są najpilniejsze.

16. Ostatnią kwestią jest ustalenie jasnej liczebności grup na zajęciach rewalidacyjnych. Dziś odwołujemy się do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, a przecież zajęcia rewalidacyjne i zajęcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej nie są tożsame.

Na zakończenie seminarium uczestnicy wyrazili swoje zadowolenie z możliwości wymiany doświadczeń i pogłębienia wiedzy na temat edukacji włączającej. Podkreślili, że seminarium było ważnym krokiem w kierunku zrozumienia i rozwiązania problemów związanych z edukacją włączającą. Docenili fakt zaproszenia do dyskusji i możliwość wypowiedzenia się. Zgodnie stwierdzili, że konieczne jest dalsze rozwijanie współpracy między placówkami edukacyjnymi a Uczelnią, aby skutecznie wdrażać zasady edukacji włączającej w codziennej praktyce szkolnej. Wyrażono nadzieję, że seminarium stanie się cyklicznym wydarzeniem, które będzie wspierać dyrektorów i pedagogów specjalnych w ich pracy na rzecz uczniów z różnorodnymi potrzebami edukacyjnymi.

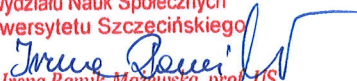
Podsumowując, seminarium uwidocznilo wiele wyzwań związanych z edukacją włączającą, ale również wskazało na potrzebę dalszej współpracy i wsparcia systemowego, aby skutecznie rozwiązywać zaistniałe problemy i wdrażać zasady inkluzji w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych.

W porozumieniu z uczestnikami seminarium wnioski sformułowały;

mgr Joanna Połeć-Trusiuk -Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 63 z Oddziałami Integracyjnymi w Szczecinie

mgr Weronika Dwojakowska- członkini Katedry Pedagogiki Specjalnej US

dr hab. Irena Ramik- Mażewska, prof.US- Dziekan Wydziału Nauk Społecznych US,
Kierownik Katedry Pedagogiki Specjalnej US

DZIEKAN
Wydziału Nauk Społecznych
Uniwersytetu Szczecińskiego

dr hab. Irena Ramik-Mażewska, prof. US

①
Szkoła Podstawowa Nr 63
z Oddziałami Integracyjnymi
im. Związku Zawodowego Marynarzy i Portowców
ul. Grodzka 23, tel. 91 4332-024
70-543 SZCZECIN
000219655, NIP 001-10-00-021

②
PRZEDSZKOLE PUBLICZNE NR 3
ul. Potulicka 62
70-230 Szczecin
DYREKTOR
Przedszkola Publicznego Nr 3
mgr Cecylia Ostrowska

③
Technikum Łączności
i **Multimedów Cyfrowych w Szczecinie**
71-080 Szczecin, ul. Ku Słońcu 27-30
tel. 914848056 www.timc.szczecin.pl

④
DYREKTOR SZKOŁY
mgr Joanna Polak-Trusiak

DYREKTOR SZKOŁY
mgr Bożena Wojkiewicz

⑥
DYREKTOR
Technikum Łączności
i **Multimedów Cyfrowych w Szczecinie**
mgr inż. Bartosz Stojańczuk

⑦
WICEDYREKTOR SZKOŁY
mgr Sebastian Molski

⑧
DYREKTOR SZKOŁY
mgr Małgorzata Łabun

⑨
WICEDYREKTOR SZKOŁY
mgr Katarzyna Kłos

⑩
Szkoła Podstawowa Nr 74
im. Stanisława Grońskiego.
ul. Seledynowa 50
70-781 SZCZECIN
tel./fax 91 46 31 791; NIP 955-15-62-299

⑪
Przedszkole Publiczne Nr 1
"Radosne"
71-631 Szczecin, ul. Grażyny 7
tel. 091 4230-626

⑫
DYREKTOR
mgr Barbara Kowalczyk

⑬
DYREKTOR
Liceum Ogólnokształcącego
z Oddziałami Integracyjnymi
mgr Artur Włoch

⑭
Szkoła Podstawowa Nr 41
z Oddziałami Integracyjnymi
im. Maksymiliana Goliśza
ul. Cyryla i Metodego 44
71-540 Szczecin

⑮
DYREKTOR SZKOŁY
mgr Dorota Maziarz-Swierzevska

LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE
z Oddziałami Integracyjnymi
(3) Al. Wojska Polskiego 119
70-490 SZCZECIN
tel. 91 423 86 77, 91 423 77 23
NIP 8521834746, Regon 812533920

⑯
Mymelowski

⑰
Chyba

XVIII LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE
71-000
71-000 23 3
Tel/fax 91 44-20-901

⑱
Przedszkole Publiczne Nr 54
ul. Jaracza 3
71-775 Szczecin-Zdroje
tel./fax 091 4613-559
52208080, Regon 320382040

⑳
DYREKTOR
mgr Basak

㉑
DYREKTOR
XVIII LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
mgr inż. Wioletta Kobzdej

㉒
Mogulski Marcin
PP 62

㉓
Przedszkole Publiczne nr 30
ul. Piotra Skargi 18
71-423 Szczecin
tel./fax 091422-48-58
NIP 8513025446 Regon 320392311

PRZEDSZKOLE PUBLICZNE NR 18
WESOŁA 18
71-413 Szczecin, ul. Unisławy 15 A
tel. 091 422 04 49
NIP 851-30-25-506 REGON 32038308C

㉔
DYREKTOR
Przedszkola Publicznego nr 18
mgr Aleksandra Nigaszewska

㉕
DYREKTOR
Przedszkola Publicznego nr 30
w Szczecinie
Lidia Anna Czerwińska

43) Przemysław Kozłowski

44) Lidia Kępczyńska - Site CMS Szczecin

45) Monika Głowacka - PP 52 w Szczecinie

46) Sławomir Anetha - PP 53 Szczecin

47) Maciej Fawcjt - CMS Szczecin

48) Przemysław Jachata - PPM Szczecin

49) Cezary Anna - PP 48 Szczecin

50) Aleksandra Piotrowska - PP 93 Szczecin

51) Kamila Lachowicz - SP 5 Szczecin
pedagog specjalny

52) Aleksandra Gackowna - SP 48 SZCZECIN
Pedagog specjalna

53) Agnieszka Maszalec pedagog specjalny
wspieranie rozwoju i.s. i. pomocy
uczenie i.p.

54) Ina Dąbrowska

PEDAGOG
Ina Dąbrowska
mgr Ina Dąbrowska

WICEDYREKTOR SZKOŁY
Malgorzata Mickiewicz
mgr Malgorzata Mickiewicz

SP 8
SZCZECIN

56) Katarzyna Krop-Turcottek - pedagog specjalny
ZS nr 4 w Szczecinie

57) **PAWEŁ MASŁOWSKI**
mgr Paweł Masłowski

58) mgr Aleksandra Jaramowska

59) Aleksandra Nijelna - pedagog specj.